

HAMSTER HERINTRODUCTIE

Maurice La Haye

In Nederland staat de hamster (*Cricetus cricetus*) op de rand van uitsterven, maar de uitvoering van het 'Soortbeschermingsplan Hamster 2000-2004' moet redding bieden. Daarom is door het Ministerie van LNV en de Provincie Limburg in het afgelopen voorjaar in Sibbe in Zuid-Limburg een 60 hectare groot akkerreservaat aangekocht en overgedragen aan het Limburgs Landschap, om de hamster als leefgebied te dienen. Het realiseren van deze leefgebieden en het uitzetten van hamsters uit het speciale fokprogramma maken onderdeel uit van het Soortbeschermingsplan.

In Sibbe zijn de afgelopen maanden 45 hamsters uitgezet. De eerste resultaten van deze herintroductie zijn erg gunstig. Foto: V. te Plate, Das & Boom



Fokken en uitzetten

In Sibbe zijn de afgelopen maanden voor het eerst gefokte hamsters uitgezet. Het ging hierbij om 25 zwangere vrouwtjes en 15 mannetjes. De vrouwtjes zijn in speciale uitzetrennen geplaatst, zodat zij aan de omgeving konden wennen en hun jongen konden werpen in een beschermde omgeving. De 15 mannetjes zijn naderhand in veel kleinere uitzetkooien geplaatst en na enkele dagen in het terrein losgelaten. Het fokken en verzorgen van de hamsters is uitgevoerd door Diergaarde Blijdorp en Vereniging Das en Boom. De eerste resultaten van deze herintroductie zijn erg gunstig. In totaal hebben 19 vrouwtjes een nestje gekregen met gemiddeld vijf jongen. Bij controle bleken de jongen zelfs verrassend groot en al bijna niet meer van de moeders te onderscheiden! Na ongeveer vijf weken zijn de uitzetrennen open gezet en konden de jongen (en de moeders) zich in het reservaat vestigen.

Een probleem was de aanwezigheid in het terrein van een paartje vossen met jongen. Gevreesd werd dat zij de geopende uitzetrennen één voor één zouden afstropen en de (onervaren) hamsters zouden opeten. Herhaaldelijk werden rond de uitzetrennen sporen van vossen aangetroffen. Na overleg met Alterra, werd door de Provincie Limburg voor een periode van vijf weken ontheffing verleend voor het afschieten van vossen om de herintroductie niet in een vroegtijdig stadium te laten mislukken. Er werden totaal zeven vossen geschoten. De komende jaren zullen de hamsters echter zonder 'bescherming' moeten zien te overleven, maar met een gezonde populatie is dat geen enkel probleem.

Onderzoek

Een aantal van de uitgezette hamsters (volwassen dieren, dus niet de in het veld geboren jongen) is uitgerust met een zendertje en hun activiteiten worden door Alterra in het veld intensief gevolgd. Deze dieren blijken zich uitstekend aan te passen aan hun natuurlijke omgeving. Hoewel de dieren in gevangenschap zijn opgegroeid, blijken zij toch in staat om burchten te graven. In het voorjaar van 2003 zal pas echt duidelijk worden of de herintroductie geslaagd is, maar de eerste signalen zijn zeer bemoedigend. De uitgezette dieren hebben zich goed aangepast en in sommige percelen zijn meer dan vijf burch-



Foto: Dick Klees

ten per hectare gevonden! Zulke hoge dichtheden zijn uit Nederland al meer dan tien jaar niet meer bekend.

Bescherming

Het reservaat is niet toegankelijk voor het publiek, maar is uitstekend te bekijken vanaf de onverharde weg die langs het reservaat loopt. Overigens is de kans op het waarnemen van hamsters erg gering, doordat zij nachtdieren zijn, die bij het minste gerucht wegvlugten. In de nabij gelegen Van Tienhoven-molen is door Het Limburgs Landschap een kleine expositie ingericht. De molen bevindt zich op het plateau van Margraten te Gasthuis en is elke 2e en 4e zaterdag van de maand geopend. 🐭

Maurice La Haye,
Min. LNV Directie Zuid /
Provincie Limburg,
Postbus 6111,
5600 HK Eindhoven

H. Jansman & G. Müskens,
Alterra,
Postbus 47,
6701 AN Wageningen